

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ХАРКІВСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
МІСЬКОГО ГОСПОДАРСТВА імені О. М. БЕКЕТОВА

МЕТОДИЧНІ ВКАЗІВКИ

до практичних занять, самостійної роботи
та виконання контрольної роботи
з дисципліни

ГЕОГРАФІЯ ТУРИЗМУ

*(для студентів 1 курсу заочної форми навчання
освітнього рівня «бакалавр» напрямку підготовки 6.140103 – Туризм,
спеціальності 242 – Туризм)*

Харків
ХНУМГ ім. О. М. Бекетова
2016

Методичні вказівки до практичних занять, самостійної роботи та виконання контрольної роботи з дисципліни «Географія туризму» (для студентів 1 курсу заочної форми навчання освітнього рівня «бакалавр» напряму підготовки 6.140103 – Туризм, спеціальності 242 – Туризм / Харків. нац. ун-т. міськ. госп-ва ім. О. М. Бекетова ; уклад. : М. М. Покоłodна, І. Л. Полчанінова. – Харків : ХНУМГ ім. О. М. Бекетова, 2016. – 38 с.

Укладачі: М. М. Покоłodна
І. Л. Полчанінова

Рецензент: д-р екон. наук, проф. І. М. Писаревський

Рекомендовано кафедрою туризму і готельного господарства,
протокол № 1 від 27.08.2014 р.

ЗМІСТ

	Стр.
1. Мета та завдання вивчення дисципліни.....	4
2. Загальні методичні рекомендації.....	4
3. Розподіл часу за модулями і змістовими модулями та форми навчальної роботи студента.....	5
4. Методичні рекомендації щодо опрацювання лекційного матеріалу.....	6
5. Методичні рекомендації щодо підготовки до семінарських та практичних занять.....	12
6. Методичні рекомендації щодо організації самостійної роботи студентів.....	18
7. Методичні рекомендації щодо виконання індивідуального навчально-дослідного завдання (контрольної роботи).....	21
Список рекомендованих джерел.....	31
Дидактичні матеріали.....	32

1 МЕТА ТА ЗАВДАННЯ ВИВЧЕННЯ ДИСЦИПЛІНИ

Метою дисципліни «Географія туризму» є отримання майбутніми фахівцями сфери туризму професійних знань у сфері теорії і методології географічних досліджень та туристичного ресурсознавства, формування фазового світогляду щодо територіальної організації та умов розвитку спеціалізованих видів туризму в регіонах та країнах світу.

Завданням вивчення дисципліни «Географія туризму» є теоретична і практична підготовка майбутніх туризмознавців з питань:

- теоретико-методологічних засад географії туризму,
- особливостей методології та методики проведення географічних досліджень у сфері туризму,
- туристичного ресурсознавства та застосуванні регіонального підходу до географічної характеристики природних та культурно-історичних ресурсів туризму,
- комплексної географічної характеристики спеціалізованих видів туризму, що виступають інформаційною базою для формування програм перебування туристів, розробки спеціальних турів та умовою розвитку програмного туризму.

Результатом вивчення дисципліни «Географія туризму» стають компетенції майбутніх фахівців туризму професійно оперувати географічною інформацією стосовно визначення атрактивності туристичних ресурсів та оцінки туристичного потенціалу країн і регіонів на предмет розвитку спеціальних видів туризму, також використовувати її в практичній роботі щодо формування конкурентоспроможного туристичного продукту та підвищення якості туристичного обслуговування споживачів.

«Географія туризму» є нормативною дисципліною підготовки бакалавра з напрямку підготовки 6.140103 «Туризм», галузі знань 1401 «Сфера обслуговування» і виноситься на державну атестацію.

2 ЗАГАЛЬНІ МЕТОДИЧНІ РЕКОМЕНДАЦІЇ

«Географія туризму» є нормативною дисципліною циклу природничо-наукової та загальноєкономічної підготовки бакалавра напрямку підготовки – 6.140103 «Туризм» галузі знань 1401 «Сфера обслуговування».

Необхідна навчальна база перед початком вивчення дисципліни спирається на географічні знання базової середньої освіти. Вивчення дисципліни «Географія туризму» тісно пов'язано з усіма дисциплінами географічного блоку, а також буде сприяти більш якісному освоєнню студентами напрямку підготовки «Туризм» комплексу фахових дисциплін з організації галузі, менеджменту і маркетингу в туризмі. Нормативні дисципліни, вивчення яких безпосередньо спирається на дану дисципліну: ФПНЗЕП 5. Географія туризму (Туристське країнознавство), ПП 1.1. Рекреаційні комплекси, ПП 1.2. Організація туризму (Основи туризмознавства), ПП 1.2. Організація туризму (Туроперейтинг) та дисципліни

варіативної частини – Історія туризму, Рекреалогія, Туристичні ресурси України.

Під час вивчення дисципліни студенти мають **знати**:

- теоретичні та методологічні основи географії туризму;
- туристське ресурсознавство (природні, історико – культурні, соціально - економічні їх склад та особливості);
- географію спеціальних видів туризму.

Вміти:

- аналізувати існуючий туристський потенціал територій щодо здійснення того чи іншого виду туризму, користуючись статистичною та плановою документацією та стандартними методиками;
- проектувати найбільш ефективно використання туристських потоків у часі та просторі на підставі інформації про переміщення та інтенсивність туристських потоків;
- розробляти проекти нових турів, пропонувати ефективні форми надання рекреаційних послуг, враховуючи потенційний попит споживачів;
- визначати можливості зарубіжних партнерів щодо розробки турів, укладати угоди з зарубіжними споживачами, використовуючи результати досліджень світового ринку послуг.

Тематичний план навчальної дисципліни «Географія туризму» складається з одного модуля, який логічно пов'язує три змістовних модуля за змістом та взаємозв'язками. Навчальний процес здійснюється у таких формах: лекційні, практичні (семінарські) заняття, індивідуальна науково-дослідна робота, самостійна робота студента, контрольні заходи. Всі види занять розроблені відповідно до положень Болонської декларації.

Форма підсумкового контролю – іспит.

3 РОЗПОДІЛ ЧАСУ ЗА МОДУЛЯМИ І ЗМІСТОВИМИ МОДУЛЯМИ ТА ФОРМИ НАВЧАЛЬНОЇ РОБОТИ СТУДЕНТА

Розподіл часу за модулями і змістовими модулями для студентів заочної форми навчання по дисципліні наводиться в таблиці 3.1.

Таблиця 3.1 – Розподіл часу за модулями і змістовими модулями для студентів заочної форми навчання з дисципліни «Географія туризму»

Модулі (семестри) та змістові модулі	Усього, кредит/годин	Форми навчальної роботи			
		Лекц.	Сем., пр.	Лаб.	СРС
Модуль 1. Географія туризму	4,5/162	6	10	–	144
ЗМ1.1 Теоретичні та методологічні основи географії туризму	1,0/36	2	2	–	32
ЗМ1.2 Туристичне ресурсознавство	1,5/54	2	2	–	50
ЗМ1.3 Географія спеціальних видів туризму	2,0/72	2	6	–	64

4 МЕТОДИЧНІ РЕКОМЕНДАЦІЇ ДО ОПРАЦЮВАННЯ ЛЕКЦІЙНОГО МАТЕРІАЛУ

ЗМ 1.1 Теоретичні та методологічні основи географії туризму

Тема 1 Географія туризму як наукова дисципліна

Підходи до визначення туризму та їх географічна інтерпретація: статистичний, функціональний, сутнісний (системний). Туризм як соціо-еколого-економічна система та об'єкт дослідження географічної науки.

Еволюція туризму в контексті географічної науки. Туристський рух, історичні періоди розвитку туристського руху. Еволюція наукових досліджень в царині географії туризму.

Особистісні (людські) та територіальні (географічні) детермінанти туризму. Туристська активність людини та фактори, що її формують. Туристська мотивація. Туристські потреби. Рекреаційні потреби. Психотипи туристів та їх взаємозв'язок з цілями і мотивами туристичної подорожі. Туристська біографія.

Туристичний потенціал території та загальна характеристику його складових елементів. Туристські атракції (туристські, принади). Туристична інфраструктура. Туристичні умови. Туристичні інститути. Туристична інформація.

Система географічних наук в туризмі. Об'єкт, предмет і завдання географії туризму.

Географія туризму та рекреаційна географія: спільні риси та відмінності, Термінологічний апарат географії туризму. Туристська дестинація. Класифікація туризму з позицій географічної науки. Форми та види туризму.

Сучасні наукові концепції та моделі в географії туризму. Геопросторові моделі туризму. Моделі туристських переміщень. Модель розкладу відстані. Структурні моделі туризму. Модель територіально-рекреаційної системи. Моделі «відбуття – прибуття». Концепція сталого розвитку туризму.

Запитання і завдання для самоперевірки

1. Підходи до визначення туризму.
2. Туризм як соціально-еколого-економічна система.
3. Історичні періоди розвитку туризму.
4. Туризм як об'єкт географічного дослідження. Об'єкт, предмет і завдання географії туризму. Система географічних наук в туризмі.
5. Термінологічний апарат географії туризму.

Рекомендовані джерела: 1, 2, 4, 5, 6, 7, 8, 10, 11.

Тема 2 Методологія та методика географічних досліджень в туризмі

Методологічні підходи до комплексної оцінки туристичного потенціалу території. Накопичення, упорядкування та аналіз географічної інформації для цілей туризму. Джерела інформації географії туризму.

Методи збору географічної інформації. Опис. Запит інформації. Інвентаризація. Опитування. Щоденниковий метод.

Оціночні методи. Інвентаризаційна таблиця. Туристичний паспорт території. Таблиця детермінант. Бальна бонітировка. Система коефіцієнтів та відносних показників. Нормативний метод.

Методи класифікації в географії туризму. Система індикаторів та класифікаційних ознак, що використовується в географії туризму.

Методи типології в географії туризму. Критерії типологічного аналізу території для географії туризму. Метод районування. Структурно-логічні моделі О. Бейдика. Рейтингові методи.

Картографічний метод та форми його використання в географії туризму. Класичні туристичні карти. Туристичні картоїди. Ментальні карти.

Запитання і завдання для самоперевірки

1. Методологічні підходи до комплексної оцінки туристичного потенціалу території.

2. Методи збору географічної інформації.

Рекомендовані джерела: 1, 2, 5, 6.

Тема 3 Географія туристських потоків, доходів та витрат

Туристський потік та його географічна характеристика. Основні географічні закономірності функціонування туристських потоків. Регіони і центри, що генерують та регіони і центри, що приймають туристський потік. Класифікація туристських потоків за різними ознаками.

Географічна оцінка туристського потоку. Показники, що визначають обсяги туристського потоку: кількість вибуттів та кількість прибуттів, тривалість перебування. Географія країн та регіонів за середньою тривалістю перебування туристів. Показники, що визначають інтенсивність туристського потоку: інтенсивність прибуттів та вибуттів туристів. Географія країн та регіонів за інтенсивністю прибуттів та вибуттів. Нерівномірність туристських потоків в світі. Показники, що визначають нерівномірність туристського потоку. Географія країн та регіонів з різними значеннями коефіцієнту нерівномірності туристського потоку.

Географічна оцінка туристичних доходів та витрат. Країни «активного» та «пасивного» туризму. Географія країн та регіонів за туристичними доходами та витратами. Туристичне сальдо. Країни та регіони з позитивним та негативним туристичним сальдо.

Запитання і завдання для самоперевірки

1. Туристський потік та його географічна характеристика.

2. Географічна оцінка туристського потоку.

3. Географічна оцінка туристичних доходів та витрат.

Рекомендовані джерела: 1, 3, 5, 10.

ЗМ 1.2 Туристичне ресурсознавство

Тема 4 Класифікація та географічна оцінка туристичних ресурсів

Підходи до визначення туристичних та туристично-рекреаційних ресурсів. Умови використання туристичних ресурсів: туристський інтерес та туристські враження. Властивості туристичних ресурсів.

Підходи до класифікації туристичних ресурсів. Сутнісний підхід до класифікації туристичних ресурсів. Природні та антропогенні ресурси. Підхід П. Дефера: гідром, фітом, літом та антропоном. Класифікація О. Бейдика: природно-географічні, природно-антропогенні, суспільно-історичні, «суперточка-тур», гомогенні, латентні, типу «координата».

Діяльнісний підхід до класифікації туристичних ресурсів: туристичні блага, туристичні антропогенні ресурси, туристична інфраструктура. Ціннісний підхід: світова природна та культурна спадщина (список всесвітньої спадщини ЮНЕСКО), національне культурно-історичне і природне надбання, туристичні ресурси місцевого значення. Туристичні ресурси в сучасних світових та національних конкурсах-проектах: «Нові сім чудес світу», «Нові сім природних чудес світу», «Сім чудес України», «Сім природних чудес країни» та ін.

Класифікація туристичних ресурсів та ступенем використання та за обсягами туристських потоків.

Проблеми освоєння та користування туристичними ресурсами. Реєстр туристичних ресурсів. Кадастр туристично-рекреаційних ресурсів. Паспортизацію туристично-рекреаційних ресурсів. Економічна, соціальна та екологічна оцінка туристичних ресурсів. Гранично допустимі щільність та гранично допустиме навантаження.

Запитання і завдання для самоперевірки

1. Поняття та сутність туристичних та туристично-рекреаційних ресурсів.
2. Підходи до класифікації туристичних та туристично-рекреаційних ресурсів.
3. Проблеми освоєння та користування туристичними ресурсами.

Рекомендовані джерела: 1, 2, 10.

Тема 5 Природні туристичні ресурси

Географічна оцінка кліматичних ресурсів. Різновиди кліматичних ресурсів. Характеристика комфортних кліматичних умов: середньодобова температура повітря впродовж певного періоду часу, сніговий покрив, режими ультрафіолетової радіації, іонізації повітря, атмосферного тиску, вологості повітря, опадів, переміщення повітряних: мас. Мікроклімат сольових шахт та печер. Кліматичні курорти та курортні місцевості.

Географічна оцінка бальнеологічних ресурсів. Характеристика мінеральних вод, грязей та озокериту. Бальнеологічні та бальнеогрязьові курорти та курортні місцевості.

Географічна оцінка водних туристичних ресурсів, Характеристика океанів, морів, озер, річок як туристичних ресурсів. Узбережжя як атрактивна туристична зона. Характеристика та види пляжів. Купальний сезон. Гідрологічні та гідротехнічні водні об'єкти та їх туристична привабливість: аквапарки, водосховища, ставки, водоспади, джерела, витoki річок.

Географічна оцінка біотичних туристичних ресурсів. Туристична привабливість лісів, лісостепу, степу, боліт. Природні ландшафти. Паркові зони, заказники та ботанічні пам'ятки природи як атрактивні туристичні об'єкти. Туристична привабливість представників флори і фауни.

Ресурси природно-заповідного фонду. Географія природних біосферних заповідників, національних природних парків. Туристична привабливість природно-антропогенних біотичних ресурсів: парки-пам'ятки садово-паркового мистецтва, дендропарки, ботанічні сади, зоологічні парки, акваріуми та океанарії. Мисливські угіддя. Мисливська фауна.

Ландшафтні та орографічні туристичні ресурси. Пейзажна естетика, живописність та різнохарактерність ландшафту. Географічна оцінка рельєфу, як туристичного ресурсу. Туристична привабливість гір, гірських хребтів, височин, низовин, карстових, печер. Ландшафтні парки.

Запитання і завдання для самоперевірки

1. Класифікації туристичних природних ресурсів.
2. Основні види природних туристичних ресурсів.
3. Методи оцінки природних ресурсів для цілей туризму.

Рекомендовані джерела: 1, 2, 10.

Тема 6 Культурно-історичні ресурси туризму

Сучасні види культурно-історичних ресурсів. Географія найбільш атрактивних культурно-історичних ресурсів України, Європейського туристичного регіону, світу.

Культурна спадщина як ресурс туризму, її матеріальні і нематеріальні складові. Фактори, що визначають туристський інтерес до культурно-історичних цінностей дестинації.

Географічна оцінка археологічних туристичних ресурсів. Туристична привабливість археологічних пам'яток України, Європейського регіону, світу. Архітектурні туристичні ресурси. Туристична привабливість архітектурних пам'яток України, Європейського туристичного регіону, світу.

Пам'ятки історії та культури. Туристична привабливість музеїв та музеїв-заповідників. Садиби, фортифікаційні споруди, замкові та монастирські комплекси, як ресурси туризму. Історичні міста. Монументальне мистецтво. Техногенні туристичні ресурси.

Етнічні та етнографічні ресурси. Туристський інтерес до етнографічних особливостей населення. Пам'ятки етнографії, що відображають етнічні та культурно-побутові процеси народів дестинації. Етнічна культура. Традиційні промисли та ремесла.

Подієві ресурси. Види подієвих ресурсів та їх географічна характеристика.

Запитання і завдання для самоперевірки

1. Класифікації туристичних історико-культурних ресурсів.
2. Основні види історико-культурних туристичних ресурсів.
3. Методи оцінки історико-культурних ресурсів для цілей туризму.

Рекомендовані джерела: 1, 2, 10.

ЗМ 1.3 Географія спеціальних видів туризму

Тема 7 Географія рекреаційних видів туризму

Географічна характеристика купально-пляжного туризму. Інфраструктура купально-пляжного туризму. Географія центрів купально-пляжного туризму в Україні, Європейському туристичному регіоні, світі.

Географічна характеристика лікувально-оздоровчого туризму. Види лікувально-оздоровчого туризму. Типологія курортів. Географія основних курортів та центрів лікувально-оздоровчого туризму України, Європейського туристичного регіоні, світу.

Географічна характеристика розважального туризму, різновиди розважального туризму. Географія центрів розважального туризму України, Європейського туристичного регіону, світу.

Географічна характеристика круїзного туризму. Види круїзів, круїзні судна. Географія центрів, районів розвитку та маршрутів круїзного туризму в світі.

Запитання і завдання для самоперевірки

1. Визначення та особливі характеристики купально-пляжного туризму. Географія курортів.
2. Визначення та особливі характеристики лікувально-оздоровчого туризму. Географія основних курортів.
3. Географія центрів розважального туризму.
4. Визначення крута особливості круїзного туризму.
5. Географія круїзних регіонів світу.

Рекомендовані джерела: 1, 3, 9.

Тема 8 Географія активних видів туризму

Географічна характеристика гірськолижного туризму. Історій, види та інфраструктура гірськолижного туризму. Географія центрів та регіонів розвитку гірськолижного туризму в Україні, Європейському туристичному регіоні, світі.

Географічна характеристика дайв-туризму. Види дайвінгу. Інфраструктура дайвінгу. Географія центрів та регіонів розвитку дайв-туризму в Україні, Європейському регіоні, світі.

Географічна характеристика гольф-туризму. Географія центрів та регіонів розвитку гольф-туризму в Європейському туристичному регіоні та світі.

Географічна характеристика екстремального та пригодницького туризму. Водні, наземні, гірські, повітряні та екзотичні види екстремального туризму. Види пригодницького туризму: географія центрів та регіонів розвитку екстремальних, та пригодницьких, видів туризму в Україні, Європейському туристичному регіоні, світі.

Запитання і завдання для самоперевірки

1. Гірськолижного туризму, географія регіонів розвитку.
2. Географія центрів та регіонів розвитку дайв-туризму.
3. Характеристика гольф-туризму. Географія центрів та регіонів розвитку гольф-туризму.
4. Характеристика екстремального та пригодницького туризму, їх види та географія основних центрів.

Рекомендовані джерела: 1, 3, 4, 9.

Тема 9 Географія культурно-пізнавального та подієвого туризму

Географічна характеристика культурно-пізнавального (екскурсійного) туризму. Види культурно-пізнавального туризму.

Географія найбільш атрактивних маршрутів та регіонів розвитку культурно-пізнавального туризму.

Географічна характеристика подієвого туризму. Класифікація подієвого туризму. Географія турів, центрів та регіонів подієвого туризму в Україні, Європейському туристичному регіоні, світі. Перспективи та потенціал розвитку подієвого туризму.

Запитання і завдання для самоперевірки

1. Характеристика культурно-пізнавального (екскурсійного) туризму.
2. Тематичні види турів екскурсійного спрямування та їх географічна локалізація.
3. Географічна характеристика подієвого туризму.

Рекомендовані джерела: 1, 2, 3, 4, 8, 9.

Тема 10 Географія ділового туризму

Видова структура ділового туризму. Класичні ділові поїздки та МІСЕ-поїздки. Географічна характеристика конгресно-виставкового туризму. Географія центрів та країн розвитку конгресно-виставкового туризму. Характеристика інсентів-туризму. Організатори МІСЕ-заходів. Географія центрів ділового туризму в Україні та світі.

Запитання і завдання для самоперевірки

1. Видова структура ділового туризму.
2. Основні географічні центри ділового туризму.

Рекомендовані джерела: 1, 2.

Тема 11 Географія релігійного туризму та паломництва

Підходи до визначення релігійного туризму. Паломництво та релігійний туризм культурно-пізнавального характеру. Види, функції та особливості паломництва. Релігійні та культові центри. Релігійні організації. Географія центрів та регіонів паломництва та релігійного туризму у християнстві, ісламі, буддизмі, іудаїзмі, індуїзмі.

Запитання і завдання для самоперевірки

1. Визначення релігійного туризму, його різновиди.
2. Основні релігії світу та відповідні географічні центри тяжіння паломників.

Рекомендовані джерела: 1, 2.

Тема 12 Географія міського, сільського та екологічного туризму

Географічна характеристика міського туризму. Міста як туристичні центри, їх функції та типи. Туристичний потенціал міста. Малі та великі міста – туристичні центри. Туризм у мегаполісах та його географічна оцінка в умовах глобалізації.

Основні підходи до визначення сільського туризму. Моделі організації сільського туризму. Географія розвитку сільського туризму в Україні та світі.

Підходи до визначення та ознаки екологічного туризму. Види екологічного туризму. Об'єкти та інфраструктура екологічного туризму. Географія центрів та регіонів розвитку екологічного туризму в Україні, Європейському туристичному регіоні та світі.

Запитання і завдання для самоперевірки

1. Поняття сільського туризму та його географічна локалізація.
2. Екологічний туризм, визначальні принципи організації. Головні географічні регіони розвитку.
3. Основні НПП світу та України.
4. Міста – світові туристичні центри.

Рекомендовані джерела: 1, 2, 3, 4, 10.

5 МЕТОДИЧНІ РЕКОМЕНДАЦІЇ ЩОДО ПІДГОТОВКИ ДО СЕМІНАРСЬКИХ ТА ПРАКТИЧНИХ ЗАНЯТЬ

Семінарське заняття – форма навчального заняття, спрямована на закріплення студентами теоретичних знань отриманих на лекціях, та під час самостійного вивчення матеріалу дисципліни.

Практичне заняття – форма навчального заняття, спрямованого на формування вмінь та навичок виконання певних видів роботи, зокрема опанування методики вивчення та характеристики рекреаційних районів світу.

За кожною темою дисципліни проводяться семінарські або практичні

заняття, на яких організовується обговорення зі студентами питань з тем, визначених робочою навчальною програмою, формуються вміння та навички застосування окремих положень навчальної дисципліни шляхом індивідуального та групового виконання відповідно сформованих завдань.

Проведення практичних і семінарських занять базується на попередньо підготовленому матеріалі – самостійна робота студента.

Оцінки, отримані студентом під час практичних і семінарських занять враховуються при виставленні поточної оцінки за змістовними модулями з навчальної дисципліни.

Таблиця 5.1 – План проведення практичних (семінарських) занять з дисципліни «Географія туризму» для студентів заочної форм навчання

Семінар, практичне заняття	Кількість годин
Модуль 1 Географія туризму	10
ЗМ1.1 Теоретичні та методологічні основи географії туризму	2
Семінар за темою 1: Фактори, що формують туристську активність в сучасному світі	0,5
Семінар за темою 1: Сучасні наукові концепції та моделі в географії туризму	0,5
Практичне заняття за темою 3: Географічна оцінка туристського потоку доходів та витрат.	1
ЗМ 1.2 Туристичне ресурсознавство	2
Семінарське заняття за темою 5: Природні туристичні ресурси	1
Семінарське заняття за темою 6: Культурно-історичні ресурси туризму	1
ЗМ 1.3 Географія спеціальних видів туризму	6
Семінарське заняття за темою 7. Географія рекреаційних видів туризму	1
Семінарське заняття за темою 8. Географія активних видів туризму	1
Семінарське заняття за темою 9. Географія культурно-пізнавального та подієвого туризму	1
Семінарське заняття за темою 10. Географія ділового туризму	1
Семінарське заняття за темою 11. Географія релігійного туризму та паломництва	1
Семінарське заняття за темою 12. Географія міського сільського та екологічного туризму	1

ЗМ 1.1 Теоретичні та методологічні основи географії туризму

Семінарське заняття за темою 1: Фактори, що формують туристську активність у сучасному світі

Питання для обговорення:

1. Особистісні (людські) та територіальні (географічні) детермінанти туризму.
2. Фактори, що формують туристські переміщення (політичні, економічні, соціальні, психологічні, культурні, науково-технічний прогрес, наявність туристських ресурсів).
3. Туристські і рекреаційні потреби. Туристська мотивація.
4. Підходи до визначення психотипів туристів та їх взаємозв'язок з цілями і мотивами туристичної подорожі.
5. Туристська біографія.

Семінарське заняття за темою 1: Сучасні наукові концепції та моделі в географії туризму.

Питання для обговорення:

1. Геопросторові моделі туризму.
2. Моделі туристських переміщень.
3. Модель розкладу відстані.
4. Структурні моделі туризму.
5. Модель територіально-рекреаційної системи.
6. Моделі «відбуття – прибуття».
7. Концепція сталого розвитку туризму.

Практичне заняття за темою 2: Методи класифікації в географії туризму.

Завдання:

1. На базі виконаного завдання самостійної роботи за темою розробити класифікацію туризму за основними класифікаційними признаками, представити її в наочному виді як структурну схему, таблицю або малюнок;
2. На основі виконаного завдання самостійної роботи за темою зробити доповідь про один з видів туризму залежності від мотиву подорожі.

Практичне заняття за темою 3: Географічна оцінка туристського потоку доходів та витрат.

Завдання:

1. Використовуючи дані табл. Д 4 (дидактичні матеріали) провести аналіз міжнародних туристичних прибуттів в туристичних регіонах та субрегіонах світу, звертаючи увагу на основні тенденції змін, показники долі ринку та середньорічний приріст показників.

Використовуючи дані табл. Д 5 (дидактичні матеріали) провести аналіз міжнародних туристичних надходжень (доходів) у туристичних регіонах та

субрегіонах світу, звертаючи увагу на основні тенденції змін показники долі надходжень та доходів на одне прибуття.

Аналіз слід виконувати в такій послідовності:

– загальносвітові тенденції;
– аналіз окремих макрорегіонів, їх порівняння, виявлення лідерів і аутсайдерів;

– аналіз відповідних показників за субрегіонами в кожному макрорегіоні.

Всі виявлені тенденції слід обов'язково пояснювати з урахуванням основних факторів які впливали на туризм за аналізований період.

2. Використовуючи дані табл. Д 6 (дидактичні матеріали) провести аналіз держав – світових лідерів по прийому іноземних туристів.

3. Використовуючи дані табл. Д 7 (дидактичні матеріали) провести аналіз держав – світових лідерів по доходам від міжнародного туризму.

В аналізі провести виявлення долі цих держав в загальносвітових показниках та проаналізувати географію розміщення за туристичними регіонами і субрегіонами.

4. Провести порівняльний аналіз рейтингів держав за доходами і кількістю прибуттів, зробити висновки.

ЗМ 1.2 Туристичне ресурсознавство

Практичне заняття за темою 4: Підходи до визначення та класифікації туристичних ресурсів

Завдання:

1. Для порівняння сутності і визначення туристичних ресурсів на основі виконаного завдання самостійної роботи та методичних матеріалів по даній темі скласти матрицю ознак і складу туристичних ресурсів (табл. Д 1), проаналізувати її, подати, на основі розглянутих визначень і виявлених закономірностей, власне визначення туристичних ресурсів і обґрунтувати його.

При класифікації туристичних ресурсів слід враховувати такі класифікаційні ознаки:

1. За головним мотивом.
2. За територіальним охопленням.
3. За тривалістю подорожі.
4. За правовим статусом.
5. За формою організації.
6. За кількістю учасників.
7. За віковою категорію.
8. За формою фінансування.
9. За сезонністю.
10. За способом пересування.

2. На базі матриці (табл. Д 2 дидактичних матеріалів) проаналізувати і визначити, які класифікації ресурсів використовують різні автори.

3. Запропонувати власну класифікацію та зобразити її у вигляді схеми.

4. Презентація та обговорення результатів роботи підгруп.
5. Підведення підсумків та розробка спільної класифікації рекреаційних ресурсів.

Семінарське заняття за темою 4: Туристичні ресурси в сучасних світових та національних конкурсах-проектах

Питання для обговорення:

1. Стародавні сім чудес світу.
2. «Нові сім чудес світу».
3. «Нові сім природних чудес світу».
4. «Сім чудес України».
5. «Сім природних чудес України».

Семінарське заняття за темою 5: Природні туристичні ресурси.

Питання для обговорення:

1. Типи клімату та характеристика їх комфортності для цілей туризму.
2. Бальнеологічні та бальнеогрязьові курорти та курортні місцевості.
3. Гідрологічні та гідротехнічні водні об'єкти та їх туристична привабливість: аквапарки, водосховища, ставки, водоспади, джерела, витoki річок.
4. Туристична привабливість окремих природних зон світу.
5. Мисливські угіддя та мисливська фауна як туристичний ресурс, їх географічна характеристика.
6. Географія визначних мисливських ресурсів світу.
7. Особливо охоронювані природні території та об'єкти як ресурс для розвитку туризму.

Семінарське заняття за темою 6: Культурно-історичні ресурси туризму

Питання для обговорення:

1. Визначні археологічні пам'ятки світу.
2. Археологічних пам'ятки України як туристичний ресурс.
3. Визначні архітектурні пам'ятки світу.
4. Архітектурні пам'ятки України як туристичний ресурс.
5. Найвідоміші музейні міста світу.
6. Історичні міста світу та України.
7. Музеї – скансени як зібрання етнографічних традицій регіонів, їх розміщення та характеристика.
8. Географічна характеристика подієвих ресурсів світу за видами.

ЗМ 1.3 Географія спеціальних видів туризму

Семінарське заняття за темою 7. Географія рекреаційних видів туризму

Питання для обговорення:

1. Географічна характеристика центрів купально-пляжного туризму в Європейському, Американському, Африканському, Близькосхідному Азіатсько-Тихоокеанському та Південно-Азіатському туристських регіонах.

2. Географічна характеристика центрів лікувально-оздоровчого туризму в Європейському, Американському, Африканському, Близькосхідному, Азіатсько-Тихоокеанському та Південно-Азіатському туристських регіонах.

3. Географічна характеристика центрів розважального туризму в Європейському, Американському, Африканському, Близькосхідному Азіатсько-Тихоокеанському та Південно-Азіатському туристських регіонах.

Семінарське заняття за темою 8. Географія активних видів туризму

Питання для обговорення:

1. Географічна характеристика центрів гірськолижного туризму в Європейському, Американському, Африканському, Близькосхідному Азіатсько-Тихоокеанському та Південно-Азіатському туристських регіонах.

2. Географічна характеристика центрів дайв-туризму в Європейському, Американському, Африканському, Близькосхідному Азіатсько-Тихоокеанському та Південно-Азіатському туристських регіонах.

3. Географічна характеристика центрів екстремального та пригодницького туризму в Європейському, Американському, Африканському, Близькосхідному Азіатсько-Тихоокеанському та Південно-Азіатському туристських регіонах.

4. Географічна характеристика центрів гольф-туризму в Європейському, Американському, Африканському, Близькосхідному Азіатсько-Тихоокеанському та Південно-Азіатському туристських регіонах.

Семінарське заняття за темою 9. Географія культурно-пізнавального та подієвого туризму

Питання для обговорення:

1. Географічна характеристика центрів культурно-пізнавального туризму в Європейському, Американському, Африканському, Близькосхідному, Азіатсько-Тихоокеанському та Південно-Азіатському туристських регіонах.

2. Географічна характеристика центрів подієвого туризму в Європейському, Американському, Африканському, Близькосхідному Азіатсько-Тихоокеанському та Південно-Азіатському туристських регіонах.

Семінарське заняття за темою 10. Географія ділового туризму

Питання для обговорення:

1. Географічна характеристика центрів ділового туризму в Європейському, Американському, Африканському, Близькосхідному Азіатсько-Тихоокеанському та Південно-Азіатському туристських регіонах.

Семінарське заняття за темою 11. Географія релігійного туризму та паломництва

Питання для обговорення:

1. Географія центрів релігійного туризму у християнстві.
2. Географія центрів релігійного туризму у ісламі.
3. Географія центрів релігійного туризму у буддизмі.
4. Географія центрів релігійного туризму у іудаїзмі.
5. Географія центрів релігійного туризму у індуїзмі.

Семінарське заняття за темою 12. Географія міського сільського та екологічного туризму

Питання для обговорення:

1. Географічна характеристика центрів сільського туризму в Європейському, Американському, Африканському, Близькосхідному, Азіатсько-Тихоокеанському та Південно-Азіатському туристських регіонах.

2. Географічна характеристика центрів екологічного туризму в Європейському, Американському, Африканському, Близькосхідному, Азіатсько-Тихоокеанському та Південно-Азіатському туристських регіонах.

6 МЕТОДИЧНІ РЕКОМЕНДАЦІЇ ЩОДО ОРГАНІЗАЦІЇ САМОСТІЙНОЇ РОБОТИ СТУДЕНТІВ

Перелік питань та завдань для самостійної роботи студентів наведений у таблиці 6.1.

Таблиця 6.1 – Перелік питань та завдань для самостійної роботи студентів заочної форми навчання

Зміст	Кількість годин
	Заочне навчання
1	2
ЗМ 1.1 Теоретичні та методологічні основи географії туризму	32
Питання для самостійного опрацювання за темою 1: Географія туризму як наукова дисципліна: 1. Туристський рух: історичні періоди розвитку туристського руху. 2. Туристська активність людини та фактори, що її формують.	12

Продовження таблиці 6.1

1	2
3. Психотипи туристів та їх взаємозв'язок з цілями і мотивами туристичної подорожі. 4. Туристська біографія. 5. Туристські атракції (туристські, принади) 6. Туристична інформація	
Підготовка до семінарських занять за темою 1	6
Питання для самостійного опрацювання за темою 2: Методологія та методика географічних досліджень в туризмі: 1. Джерела інформації географії туризму. 2. Методи збору географічної інформації. 3. Туристичні карти і картоїди	4
Питання для самостійного опрацювання за темою 3: Географія туристських потоків, доходів та витрат: 1. Нерівномірність туристських потоків в світі. 2. Показники, що визначають нерівномірність туристського потоку. 3. Географія країн та регіонів з різними значеннями коефіцієнту нерівномірності туристського потоку	4
Підготовка до модульного контролю	6
ЗМ 1.2 Туристичне ресурсознавство	50
Питання для самостійного опрацювання за темою 4: Класифікація та географічна оцінка туристичних ресурсів: 1. Умови використання туристичних ресурсів: туристський інтерес та туристські враження. 2. Світова природна та культурна спадщина (список всесвітньої спадщини ЮНЕСКО). 3. Національне культурно-історичне і природне надбання. 4. Туристичні ресурси місцевого значення. 5. Туристичні ресурси в сучасних світових та національних конкурсах-проектах. 6. Класифікація туристичних ресурсів та ступенем використання та за обсягами туристських потоків. 7. Гранично допустимі щільність та гранично допустиме навантаження	8
Питання для самостійного опрацювання за темою 5: Природні туристичні ресурси: 1. Сутність та розмірність основних показників комфортності кліматичних умов для цілей розвитку туризму: середньорічна, сезонна та добова температура повітря, сніговий покрив, режими ультрафіолетової радіації, іонізації повітря, атмосферний тиску, вологості повітря, опади, переміщення повітряних мас.	8

1	2
2. Мікроклімат сольових шахт та печер. 2. Сутність та показники характеристик водних об'єктів (океанів, морів, озер, річок) як туристичних ресурсів. 3. Характеристика та види пляжів. 4. Поняття «купальний сезон». 5. Паркові зони, заказники та ботанічні пам'ятки природи як атрактивні туристичні об'єкти. Туристична привабливість представників флори і фауни. 6. Географія природних біосферних заповідників, національних природних парків. 7. Пейзажна естетика, живописність та різнохарактерність ландшафту. 8. Туристична привабливість гір, гірських хребтів, височин, низовин, карстових, печер	
Підготовка до семінарського заняття за темою 5	6
Питання для самостійного опрацювання за темою 6: Культурно-історичні ресурси туризму: 1. Фактори, що визначають туристський інтерес до культурно-історичних цінностей дестинації. 2. Туристична привабливість музеїв та музеїв-заповідників. 3. Туристична привабливість археологічних пам'яток України, Європейського регіону, світу. 4. Туристична привабливість архітектурних пам'яток України, Європейського туристичного регіону, світу. 5. Садиби, фортифікаційні споруди, замкові та монастирські комплекси видатні зразки монументального мистецтва як привабливі туристичні об'єкти. 6. Техногенні туристичні ресурси. 7. Етнічна культура та етнографічні пам'ятки що відображають культурно-побутові процеси народів дестинації.	8
Підготовка до семінарського заняття за темою 6	4
Виконання контрольної роботи	8
Підготовка до модульного контролю	6
ЗМ 1.3 Географія спеціальних видів туризму	60
Підготовка до семінарського заняття за темою 7: Географія рекреаційних видів туризму	6
Підготовка до семінарського заняття за темою 8: Географія активних видів туризму	6
Підготовка до семінарського заняття за темою 9: Географія культурно-пізнавального та подієвого туризму	6

1	2
Підготовка до семінарського заняття за темою 10: Географія ділового туризму	6
Підготовка до семінарського заняття за темою 11: Географія релігійного туризму та паломництва	6
Підготовка до семінарського заняття за темою 12: Географія міського сільського та екологічного туризму	6
Виконання контрольної роботи	10
Підготовка до модульного контролю	6
Підготовка до підсумкового контролю	8

7 МЕТОДИЧНІ РЕКОМЕНДАЦІЇ ЩОДО ВИКОНАННЯ ІНДИВІДУАЛЬНОГО НАВЧАЛЬНО-ДОСЛІДНОГО ЗАВДАННЯ (КОНТРОЛЬНОЇ РОБОТИ)

Програмою дисципліни «Географія туризму» передбачено виконання індивідуального навчально-дослідного завдання (ІНДЗ):

- для студентів заочної форми навчання – контрольна робота.

Виконання контрольної роботи необхідно для систематизації, закріплення теоретичних знань і набуття практичних навичок по дисципліні «Географія туризму». Так само ІНДЗ дозволяє опанувати студентам необхідними навичками при рішенні конкретних завдань по характеристиці рекреаційно-ресурсного потенціалу, розвитку навичок самостійної роботи й оволодінням методикою аналізу рекреаційного потенціалу території.

ІНДЗ має продемонструвати: вміння автора логічно та аргументовано викладати матеріал, коректно використовувати статистичні та математичні методи для аналізу проблем; навички роботи, власні узагальнення та висновки, вміння працювати з літературою.

ІНДЗ виконується студентами самостійно протягом вивчення дисципліни із проведенням консультацій викладачем дисципліни відповідно до графіка навчального процесу та оприлюдненні результатів під час проведення практичних занять по дисципліні з тем 8-11.

В результаті виконання індивідуального завдання студент повинен:

1. Підготувати і належними чином оформити ІНДЗ на задану тематику;
2. Зробити доповідь на підсумковому практичному занятті.

Обсяг у годинах – 24 години включених до самостійної роботи для денної форми навчання і 32 години для заочної форми навчання.

ІНДЗ виконується на ЕОМ на одному боці аркуша білого паперу формату А4 через півтора міжрядкові інтервали, шрифт Times New Roman, 14 кегль. Загальний обсяг роботи 15 -20 сторінок друкованого тексту, включаючи бібліографію. До загального обсягу роботи не входять додатки. За необхідності окремі таблиці та рисунки можна подавати на аркушах формату А3. Границі

аркуша мають бути наступних розмірів: ліве поле – не менше як 30 мм, праве – не менше як 10 мм, верхнє – не менше як 20 мм, нижнє – не менше як 20 мм.

Нумерацію сторінок, розділів, підрозділів, пунктів, рисунків, таблиць, формул і т.п. подають арабськими цифрами без знаку №. Таблиці та ілюстративний матеріал, які розміщені на окремих сторінках, включають до загальної нумерації сторінок безпосередньо після тексту, де вони згадуються вперше. Ілюстрації (графіки, діаграми тощо) позначають словом Рис. і нумерують послідовно у межах розділу. Посилання на ілюстрації вказують порядковим номером ілюстрації, наприклад, *Рис. 2.1.*

Кожна таблиця повинна мати назву, яка пишеться над таблицею симетрично до тексту. Слово Таблиця та безпосередньо її назва починається з великої літери. У кожній таблиці заголовки граф повинні починатися з великих літер, підзаголовки - з маленьких, якщо вони складають єдине ціле. Таблицю розміщують після першого згадування про неї в тексті. Таблицю з великою кількістю рядків можна перенести на іншу сторінку, при цьому не повторюючи назву, а вказуючи Продовження табл.

На всі таблиці мають бути посилання в тексті, при цьому слово Таблиця пишуть скорочено, наприклад, Табл. 2.3. У повторних посиланнях за текстом на таблиці треба зазначити див. табл. 2.3.

ІНДЗ повинна бути написана літературною мовою, без зловживань: науковими термінами (які транслітеровані з іноземних мов); цитатами, запозиченими із статей, монографій, підручників та з мережі Інтернет. Вона не повинна мати компілятивний характер.

Обов'язкові:

- нумерація сторінок (верхній правий кут, враховуючи титульний аркуш);
- зміст з вказівкою сторінок;
- назви підрозділів виділяти жирним шрифтом, усі великі літери.

Мова написання – українська.

Роботу необхідно зброшурувати (папка-швидкозшивач).

Обсяг ІНДЗ визначається потребами повного відображення проведеного дослідження. Рекомендований обсяг роботи становить не менше 15 сторінок формату А4. В кінці роботи ставиться підпис студента і дата виконання. Завершене ІНДЗ, належним чином оформлене, подається керівникові для перевірки.

Керівник проводить попереднє оцінювання якості виконання ІНДЗ та її відповідальності вимогам і приймає рішення про допуск (не допуск) виконаного завдання до захисту. До захисту може бути прийнята тільки та робота, яка виконана у відповідності з пропонованими вимогами, правильно оформлена і відповідає тематиці. ІНДЗ з ознаками плагіату знімається з розгляду, виставляється незадовільна оцінка.

Критеріями оцінювання є:

- чіткість, повнота та послідовність розкриття кожного питання плану;

- науковість стилю викладання;
- відсутність орфографічних і синтаксичних помилок;
- правильне оформлення роботи відповідно державних стандартів (при значних відхиленнях від встановлених вимог робота може бути взагалі не допущена до захисту, або це суттєво вплине на загальну оцінку).

Якщо контрольна робота виконана без дотримання рекомендацій, вона повертається студенту без перевірки на доопрацювання.

ІНДЗ не може бути допущено до захисту, якщо:

- у роботі відсутня самостійність, і вона являє компіляцію або плагіат;
- у ній відсутній глибокий і ретельний аналіз спеціальної літератури, статистичних даних;
- вона виконана тільки на основі підручника, навчального посібника, наукової статті і т.п.;
- з роботи не відповідає плану, або не розкриває тему повністю чи в її основній частині;
- містить фактичні і юридичні помилки;
- у ній відсутні виноска на першоджерела;
- вона виконана формально, написана недбало;
- в роботі міститься безліч граматичних, орфографічних і синтаксичних помилок.

Така робота повертається студенту для усунення недоліків. Студент зобов'язаний виправити зроблені керівником зауваження, що стосуються суті, форми і змісту ІНДЗ. Робота, яка не відповідає поставленим вимогам, має бути подана для перевірки вдруге.

Контрольна робота повинна бути захищена до складання іспиту.

На захисті студент повинен коротко викласти зміст роботи, дати вичерпні відповіді на зауваження та запитання. Остаточна оцінка роботи виставляється за підсумками захисту і якості виконаної роботи.

Виконання контрольної роботи оцінюється максимум в 20 балів. В таблиці 2.1 наведена шкала для оцінювання завдання.

Таблиця 7.1 – Шкала для оцінювання ІНДЗ з дисципліни «Географія туризму»

Кількість балів	Критерії
1	2
18 – 20	а) виклад матеріалу правильний, повний, послідовний, логічний; студент впевнено володіє фактичним матеріалом з усього курсу, вміє застосовувати його щодо конкретно поставлених завдань, чітко орієнтується у просторі та часі; б) студент має навички користування картами, схемами, довідниками; статистичний матеріал може втілити в схемах, діаграмах, графіках, вміє складати таблиці;

1	2
	в) робота викладена грамотною українською літературною мовою, без русизмів, допускаючи при цьому 1-2 незначні помилки з фактичного матеріалу та 2-3 помилки мовно-стилістичного характеру
15 – 17	а) робота правильна, послідовна, логічна, але студент допускає у викладі окремі незначні пропуски фактичного матеріалу, вміє застосовувати його щодо конкретно поставлених завдань, орієнтується у просторі і часі, допускаючи при цьому 1-2 помилки, аналізує причинно-наслідкові зв'язки, у деяких випадках нечітко формулюючи їх; б) студент має навички користування картами та іншими наочними посібниками, складає графіки, схеми, діаграми, таблиці, допускаючи при цьому незначні помилки; в) робота в цілому грамотною українською літературною мовою, але є русизми, стилістичні, орфографічні та пунктуаційні помилки (не більше 5)
11 – 14	а) студент володіє більшою частиною фактичного матеріалу, але викладає його не досить послідовно і логічно, допускає істотні пропуски у відповіді, не досить впевнено орієнтується у просторі і часі, не завжди вміє інтегровано застосовувати набуті знання для аналізу конкретних ситуацій, нечітко, а інколи й невірно формулює основні теоретичні положення та причинно-наслідкові зв'язки; б) слабо орієнтується на карті, допускає помилки при складанні таблиць, графіків, схем, діаграм; в) при викладі українською мовою допускає помилки, русизми, що свідчить про його недостатню мовну культуру
До 10 балів	а) студент виявляє незнання більшої частини фактичного матеріалу, не орієнтується у просторі і часі, не вміє визначити причинно-наслідкові зв'язки; б) не орієнтується на карті, не може скласти таблицю, побудувати графік, схему, діаграму; в) робота безграмотна з точки зору української мови

Базою критеріїв оцінювання є повнота та правильність виконання завдань. Крім цього, студент має вміти:

- диференціювати, інтегрувати та уніфікувати знання;
- застосовувати правила, методи, принципи, закони у конкретних ситуаціях;
- інтерпретувати схеми, графіки, діаграми; встановлювати різницю між причинами і наслідками; аналізувати, оцінювати факти, події та прогнозувати очікувані результати від прийнятих рішень;
- викладати матеріал на папері логічно, послідовно.

Тематика ІНДЗ

Рекомендована тематика контрольної роботи з дисципліни «Географія туризму» – дослідження особливостей організації спеціалізованих видів туризму в окремих туристичних регіонах світу. За бажанням студент може обрати будь який інший вид туризму окрім зазначених в завданні.

1. Географія та характеристика центрів мисливського туризму в Російському туристському регіоні.

2. Географія та характеристика центрів мисливського туризму в Африканському туристському регіоні.

3. Географія та характеристика найвідоміших музейних міст Європейського туристського регіону.

4. Географія та характеристика музеїв – скансенів в Європейському туристському регіоні.

5. Географічна характеристика центрів купально-пляжного туризму в Європейському туристському регіоні.

6. Географічна характеристика центрів купально-пляжного туризму в Африканському туристському регіоні.

7. Географічна характеристика центрів купально-пляжного туризму в Азіатсько-Тихоокеанському туристському регіоні.

8. Географічна характеристика центрів купально-пляжного туризму в Південно-Американському туристському регіоні.

9. Географічна характеристика центрів купально-пляжного туризму в Карибському туристському регіоні.

10. Географічна характеристика центрів купально-пляжного туризму в Північно-Американському туристському регіоні.

11. Географічна характеристика центрів лікувально-оздоровчого туризму в Західно-Європейському туристському регіоні.

12. Географічна характеристика центрів лікувально-оздоровчого туризму в Центральному та Східно-Європейському туристському регіоні.

13. Географічна характеристика центрів лікувально-оздоровчого туризму в Російському туристському регіоні.

14. Географічна характеристика центрів розважального туризму в Європейському туристському регіоні.

15. Географічна характеристика центрів розважального туризму в Американському туристському регіоні.

16. Географічна характеристика центрів розважального туризму в Африканському туристському регіоні.

17. Географічна характеристика центрів розважального туризму в Близькосхідному туристському регіоні.

18. Географічна характеристика центрів розважального туризму в Азіатсько-Тихоокеанському туристському регіоні.

19. Географічна характеристика центрів розважального туризму в Південно-Азіатському туристському регіоні.

20. Географічна характеристика центрів гірськолижного туризму в Північно-Європейському туристському регіоні.
21. Географічна характеристика центрів гірськолижного туризму в Західно-Європейському туристському регіоні.
22. Географічна характеристика центрів гірськолижного туризму в Східному-Європейському туристському регіоні.
23. Географічна характеристика центрів гірськолижного туризму в Російському туристському регіоні.
24. Географія та характеристика визначних центрів дайв-туризму туризму в світі.
25. Географія та характеристика визначних світових центрів гольф-туризму.
26. Географія та характеристика визначних світових центрів подієвого туризму.
27. Географія центрів культурно-пізнавального туризму Європейського регіону та їх характеристика.
28. Географія центрів культурно-пізнавального туризму Американського регіону та їх характеристика.
29. Географія центрів культурно-пізнавального туризму Азіатсько-Тихоокеанському регіону та їх характеристика.
30. Географія центрів культурно-пізнавального туризму Південно-Азіатського регіону та їх характеристика.
31. Географія центрів культурно-пізнавального туризму Близькосхідного регіону та їх характеристика.
32. Географія та характеристика визначних світових центрів ділового туризму.
33. Географія центрів релігійного туризму у християнстві.
34. Географія центрів релігійного туризму у ісламі.
35. Географія центрів релігійного туризму у буддизмі.
36. Географія центрів релігійного туризму у іудаїзмі.
37. Географія центрів релігійного туризму у індуїзмі.
38. Географія центрів екологічного туризму Африканського регіону та їх характеристика.
39. Географія центрів екологічного туризму Північно-Американського регіону та їх характеристика.
40. Географія центрів екологічного туризму Південно-Американського регіону та їх характеристика.
41. Географія центрів екологічного туризму Європейського регіону та їх характеристика.
42. Географія центрів екологічного туризму Російського регіону та їх характеристика.
43. Географія центрів екологічного туризму Азіатсько-Тихоокеанського регіону та їх характеристика.

Структура ІНДЗ

Контрольна робота повинен містити такі структурні частини:

- 1) титульний аркуш;
- 2) зміст;
- 3) перелік умовних позначень (при необхідності);
- 4) основну частину;
- 5) висновки;
- 6) список використаних джерел;
- 7) додатки (при необхідності).

1. Титульний аркуш

Титульний аркуш контрольної роботи містить найменування міністерства вищого навчального закладу, факультету, кафедри, де виконувався контрольна робота; прізвище, ім'я, по батькові студента; найменування дисципліни й тему контрольної роботи; науковий ступінь, вчене звання, прізвище, ім'я, по батькові викладача, який керує виконанням контрольної роботи; місто і рік виконання (Додаток Б).

2. Зміст

Зміст подають на початку контрольної роботи. Він містить найменування та номери початкових сторінок усіх розділів, підрозділів й пунктів (якщо вони мають заголовки), зокрема вступу, висновків, додатків, списку використаних джерел. Приклад оформлення змісту проекту наведено в додатку В.

3. Перелік умовних позначень, символів, скорочень і термінів (при необхідності)

Якщо в контрольній роботі вжито специфічну термінологію, а також використано маловідомі скорочення, нові символи, позначення і т. ін., то їх перелік може бути поданий у вигляді окремого списку, який розміщують перед вступом. Перелік треба друкувати двома колонками, в яких зліва за абеткою наводять скорочення, справа - їх детальне розшифрування.

Наприклад:

СТ – спортивний туризм;

З-ЄТР – Західноєвропейський туристський регіон.

4. Основна частина

Основна частина контрольної роботи – це змістовна частина. Вона поділяється на розділи, яких у контрольній роботі не повинно бути менше двох. У свою чергу, розділи складаються з підрозділів, пунктів. Кожний розділ починають з нової сторінки. Всі розділи проекту завершуються короткими висновками, які потім в переробленому й більш систематизованому та узагальненому вигляді увійдуть в заключну частину.

Готуючись до викладення тексту контрольної роботи, доцільно ще раз уважно перечитати його назву, що містить проблему, яка повинна бути розкрита. Проаналізований та систематизований матеріал викладають відповідно до змісту у вигляді окремих розділів та підрозділів. Кожний розділ висвітлює самостійне питання, а підрозділ – окрему частину цього питання.

Тема повинна бути розкрита без пропуску логічних ланок, тому, починаючи працювати над розділом, треба відмітити її головну ідею, а також тези кожного підрозділу. Тези необхідно підтверджувати фактами, думками різних авторів, аналізом конкретного практичного досвіду.

Рекомендується у розділах основної частини контрольної роботи з дисципліни «Географія туризму» висвітлювати:

Розділ 1

Шляхом вивчення літератури висвітлюють основні етапи розвитку наукової думки за темою роботи. Стисло, критично розкривають роботи попередників і думку різних авторів щодо визначення певного виду туризму, його місця в загальній класифікації видів туризму і власну думку щодо поняття спеціалізованого виду туризму. Необхідно також проаналізувати якісний і кількісний склад туристичних ресурсів та умов, необхідних для розвитку спеціалізованого виду туризму, можливі обмеження, для розвитку цього виду туризму, що накладають особливості його організації. Окреслити загальні тенденції розвитку в світовій туристській індустрії.

Обсяг першого розділу не повинен перевищувати 20 % обсягу основної частини роботи.

Розділ 2

У другому розділі необхідно виконати оцінку розвитку спеціалізованого виду туризму в певному туристському регіоні. Для цього слід дати розгорнуту характеристику туристських ресурсів, наявної інфраструктури, географію та динаміку туристських потоків, накреслити профіль споживача даного виду туристського продукту, проаналізувати діючі туристські програми й ціновий діапазон туристських пропозицій на туристському ринку України.

Розділ 3

У третьому розділі потрібно дослідити проблеми й перспективи подальшого розвитку спеціалізованого виду туризму в певному регіоні. Дати рекомендації щодо його раціональної організації та використання туристських ресурсів, розробки нових видів туристського продукту та його просування на світовому ринку.

Зміст розділів основної частини бажано ілюструвати рисунками, схемами, графіками, картографічними та фотоматеріалами.

5. Висновки

Логічним завершенням контрольної роботи є висновки. Головна їх мета – підсумки проведеної роботи. Висновки подаються у вигляді окремих лаконічних положень, рекомендацій. Важливо, щоб вони відповідали поставленим завданням. Викладати зміст висновків можливо в два способи: суцільний текст з абзацами або нумерований список.

6. Список використаних джерел

Список використаних джерел є “візитною карткою” автора роботи, його професійним обличчям, свідчить про рівень володіння навичками роботи з інформаційним джерелами. Він повинен містити бібліографічний опис праць, використаних під час роботи над темою. До списку використаних джерел слід вносити лише ті, на які в тексті були зроблені посилання. Кожне

бібліографічне посилання має свій порядковий номер і записується з нового рядка. Складати список використаних джерел слід таким чином: спочатку законодавчі та нормативно-правові документи, ДСТУ, далі в алфавітному порядку прізвищ авторів та назв праць видання українською та російською мовами, потім – іноземними мовами, картографічні джерела і наприкінці, CD-ROM, адреси інформаційних джерел в мережі Інтернет.

7. Додатки

Додатки – це бажана частина контрольної роботи, що використовується для більш повного висвітлення теми. За змістом додатки дуже різноманітні. Це можуть бути копії документів, таблиці, карти, графіки, схеми, фотоматеріали, ілюстрації, та ін. Додатки оформлюються як продовження контрольної роботи на останніх її сторінках.

8. Презентація

При захисті контрольної роботи студент повинен візуалізувати свій виступ комп'ютерною презентацією.

Виступ регламентований і не повинен тривати більше 15 хвилин з урахуванням часу, необхідного для обговорення проекту (8-10 хвилин на доповідь, 4-5 хвилин для відповідей на запитання аудиторії). Відповідно, презентація повинна містити не менше 15 слайдів, для того, щоб була можливість повноцінно ознайомитися з представленим ілюстративним матеріалом.

Максимальна кількість текстової інформації на одному слайді: 15 рядків тексту.

Максимальна кількість графічної інформації на одному слайді: 2 малюнок (фотографії, схеми і т.д.), з текстовими коментарями (не більше 2 рядків до кожного).

У разі необхідності, презентація може включати фрагменти медіа-продуктів (фільмів, слайдфільмів, аудіозаписів і т.д.).

Презентація повинна бути виконана в MS PowerPoint (переважно), або MS Word (можливо). При демонстрації презентації MS PowerPoint повинен бути запущений в режимі презентації, а MS Word повинен бути запущений в повноекранному режимі.

Рекомендації з підготовки презентації

1. Зміст презентації :

- перший лист - це титульний лист, на якому обов'язково мають бути представлені: назва роботи; прізвище, ім'я, по батькові автора;
- кількість слайдів має приблизно відповідати довжині доповіді в хвилинах;
- починайте презентацію з пояснень, про що ви будете розповідати;
- вступ має бути послідовним; уникайте повертатися до вже показаних слайдів;
- кожен слайд повинен мати заголовок, заголовки повинні привертати увагу аудиторії;
- уникайте дослівного відтворення тексту на слайді;

- в тексті використовуйте короткі речення та фрази;
- мінімізуйте кількість прийменників, прислівників, прикметників;
- робіть слайд простіше, у аудиторії всього близько 50 секунд на його сприйняття;
- уникайте суцільного тексту, краще використовуйте списки;
- не використовуйте рівень вкладення в списках глибше двох, краще використовуйте схеми і діаграми;
- кожен слайд, схема або діаграма, що міститься в презентації, повинен бути пояснений;
- ніколи не кладіть у презентацію слайди, що вимагають занадто довгих пояснень;
- завершуйте свою презентацію узагальненням вже сказаних основних тез в більш короткій і зрозумілій формі; підсумки - це ваш другий шанс донести головну думку до слухача.

2. Розташування інформації на сторінці

- переважно горизонтальне розташування інформації;
- найбільш важлива інформація повинна розташовуватися в центрі екрану;
- не варто заповнювати один слайд занадто великим обсягом інформації: люди можуть одноразово запам'ятати не більше трьох фактів, висновків, визначень;
- якщо необхідно показати великий обсяг інформації (документ, таблиця), помістіть його фрагмент або по можливості спростите, залишивши найважливіше.

3. Шрифти

Зразкові рекомендовані розміри шрифтів:

- заголовок – 22 - 28 pt;
- підзаголовок – 20 - 24 pt;
- текст – 18 – 22 pt;
- підписи даних в діаграмах – 18 – 22 pt;
- шрифт легенди – 16 – 22 pt;
- інформація в таблицях – 18 – 22 pt.

Не рекомендується змішувати різні типи шрифтів. Не можна зловживати прописними буквами, т.к. вони читаються гірше. Виділяйте важливі за змістом фрагменту жирним шрифтом або кольором.

4. Оформлення слайдів

- дотримуйтесь єдиний стиль оформлення; оформлення не повинен відволікати від самої презентації;
- для фону і тексту використовуйте контрастні кольори;
- на одному слайді рекомендується використовувати не більше трьох кольорів: один для фону, один для заголовка, один для тексту;
- допоміжна інформація не повинні переважати над основною інформацією;
- використовуйте візуалізацію - схеми і картинки часто пояснюють

ідею краще, ніж текст;

- не варто зловживати різними анімаційними ефектами, вони не повинні відволікати увагу від змісту інформації на слайді;
- інверсні кольору (світлий текст на темному фоні) можуть стати проблемою в світлих приміщеннях; інверсні кольору також важче відтворюються в роздавальному матеріалі.

Презентації приймаються в електронному виді на носіях CD-R, CD-RW, DVD-R, DVD-RW в завершеному вигляді як додаток до контрольної роботи.

СПИСОК РЕКОМЕНДОВАНИХ ДЖЕРЕЛ

Основні джерела:

1. Бабкин А. В. Специальные виды туризма / А. В. Бабкин. – Ростов-на-Дону : Феникс, 2008. – 252 с.
2. Воскресенский Ю. В. Международный туризм / Ю. В. Воскресенский. – М.: ЮНИТИ-ДАНА, 2006. – 255 с.
3. География туризма : Учебник / И. Г. Филипова, В. П. Погодина, Е. А. Лукьянов. – Спб. : Изд. дом «Бизнес-пресса», 2007. – 264 с.
4. География туризма : учебник / коллектив авторов ; под ред. А. Ю. Александровой. – М.: КНОРУС, 2008. – 592 с.
5. Кусков А. С. Туристское ресурсоведение / А. С. Кусков. – М. : Академия, 2008. – 208 с.
6. Любіцева О. О. Туристичні ресурси України / О. О. Любіцева, Є. В. Панкова, В. І. Стафійчук. – К. : Альтерпрес, 2007. – 369 с.
7. Мальська М. П. Міжнародний туризм і сфера послуг : підруч. для студ. вищ. навч. закл. / М. П. Мальська, Н. В. Антонюк, Н. М. Ганич. – К. : Знання, 2008. - 661 с.
8. Романов А. А. География туризма : Учебное пособие. – А. А. Романов, Р. Г. Саакянц. – М. : Советский спорт, 2002. – 464 с.
9. Санинская А. А. География туризма / А. А. Санинская, А. С. Кусков, О. Н. Козырева, М. В. Асташкина. – М. : Альфа – М, Инфра – М, 2008. – 432 с.
10. Смаль І. В. Туристичні ресурси світу / І. В. Смаль. – Ніжин: Видавництво ніжинського державного університету імені Миколи Гоголя, 2010. – 336 с.

Додаткові джерела:

1. Бейдик О. О. Словник-довідник з географії туризму, рекреації та рекреаційної географії / О. О. Бейдик. – К.: «Палитра», 1997. – 130 с.
2. Географічна енциклопедія України: в 3-х томах / Редколегія: О. М. Маринич (відпов. ред.) та ін. – К. : Українська радянська енциклопедія імені М. П. Бажана, 1989.
3. Зорин И. В. Энциклопедия туризма: Справочник / И. В. Зорин, В. А. Квартальнов. – М. : Финансы и статистика, 2003. – 368 с.
4. Масляк П. О. Рекреаційна географія: навч. посіб. / П. О. Масляк. – К.: Знання, 2008. – 343 с.
5. Стафійчук В. І. Рекреація : навч. посібник / В. І. Стафійчук. – Львів: Заня, 2005. – 259 с.

ДИДАКТИЧНІ МАТЕРІАЛИ

Дидактичні матеріали до практичного заняття за темою 2: Методи класифікації в географії туризму.

Визначення поняття «туристичні ресурси»

ТР - властивості окремих компонентів природи чи в цілому природних комплексів. (Нефедова В.Б.)

ТР - природні, господарські та історичні даності, які грають для організації відпочинку роль специфічних споживчих цінностей. (Михайлов Ю.П.)

ТР - елементи природного середовища і антропогенної діяльності, які при визначених умовах можуть бути використані для організації рекреаційної діяльності. (Пирожник И. И.)

ТР - розуміються як специфічна комбінація природних можливостей оточуючого середовища і потреб людини в його використанні з метою відпочинку. (Єфремов Ю. К.)

ТР - господарські та історичні даності, будь-які види речовини та енергії, що виробляються поза межами рекреаційної системи і слугують для неї вихідним матеріалом функціонування, розвитку, існування. (Алаев Е.Б.)

ТР - закономірні територіальні сполучення компонентів природи, соціально-економічних умов і культурних цінностей, які виступають як умови задоволення потреб у відновленні духовних і фізичних сил людини. (Н.П. Крачило і Н.Г. Ігнатенко)

ТР - природні, природно-технічні і соціально-економічні геосистеми і їх елементи, котрі можуть бути використані при існуючих технічних і матеріальних можливостях для організації рекреаційного господарства. (Багрова Л.А., Багров Н.В., Преображенский В.С.)

ТР - сукупність природних, природно-технічних, соціально-економічних комплексів і їх елементів, які сприяють відновленню і розвитку фізичних і духовних сил людини, його працездатності і при сучасній і перспективній структурі рекреаційних потреб і техніко-економічних можливостях використовуються для прямого і непрямого споживання та виробництва курортних і туристичних послуг. (Бейдик О.О.)

ТР - компоненти географічного середовища, які можуть бути використані для організації рекреаційної діяльності. (Кудрявцев В.Б.)

Таблиця Д.2 – Приклад матриці Класифікації туристичних ресурсів (Класифікація туристичних ресурсів)

	Природні	Культурно-історичні	Соціально-економічні	Природно-технічні	Пізнавальні	Природно-антропогенні	Біосоціальні	Подійні	Інфраструктурні	Природно-кліматичні	Оздоровчі	Соціально-побутові	Антропогенні	Ландшафтно-рекреаційні
Багрова Л.А. Багров Н.В. Преображенский В.С. (1977)	+		+											
Бейдик О.О. (1997)	+	+				+	+	+						
Герц О. (2000)	+													
Гетьман В.І. (1999)	+		+											
Гудима М. (2000)	+													
Гуляев В.Г. (1996)	+								+					
Дудкіна О.П. (1999)	+												+	
Євдокименко В.К. (1997)	+	+							+					
Закон України «Про туризм» (1995)		+			+					+	+	+		
Клімов О.В. (1997)	+	+												
Крачило Н.П. Игнатенко Н.Г. (1976)	+	+	+											
Марченко О.А. (2000)	+	+	+											
Мироненко Н.С. Твердохлебов И.Т. (1981)	+	+												
Пирожник И.И. (1976)	+	+												
Реймерс Н.Ф. (1990)	+	+	+											
Шаблій О.І. (1994)	+	+	+	+										

*Дидактичні матеріали до практичного заняття за темою 3:
Географічна оцінка туристського потоку доходів та витрат*

Таблиця Д.4 – Міжнародні туристські прибуття за регіонами та субрегіонами світу, млн осіб

	1990 р.	1995 р.	2000 р.	2005 р.	2007 р.	2008 р.	2009 р.	2010 р.	2011 р.	2012 р.	2013 р.
Світ	438,1	532,7	676	795,9	894,3	913	877,1	949	995	1035	1087
Європа	265	309,1	385,7	435,1	478,4	480,8	457,3	485,5	516,4	534,4	563,4
Північна Європа	28,6	35,8	43,7	52,8	58,1	56,4	53,4	62,8	64	65,1	68,9
Західна Європа	108,6	112,2	139,7	141,7	153,9	153,2	148,6	161,5	166,6	167,2	174,3
Центральна й Східна Європа	33,9	58,1	69,3	87,5	96,6	100	90,2	95,0	103,9	111,7	118,9
Південна й Середземноморська Європа	93,9	103	133	153,1	169,8	171,2	165,1	173,5	187	190,4	201,4
Азія і Тихоокеанський регіон	56	82	110,1	153,6	181,9	184,2	181,1	205,1	218,2	233,5	248,1
Північно-Східна Азія	26,4	41,3	58,3	86	101	101	98	111,5	115,8	122,8	127
Південно-Східна Азія	21,2	28,4	36,1	48,5	59,7	61,8	62,1	70,0	77,3	84,2	93,1
Океанія	5,2	8,1	9,6	11	11,1	11,1	10,9	11,6	11,7	11,9	12,5
Південна Азія	3,2	4,2	6,1	8,1	10,1	10,3	10,1	12	13,5	14,6	15,5
Америка	92,7	109	128,8	134	143,9	147,8	140,5	150,4	156,0	162,7	167,9
Північна Америка	71,7	80,7	91,5	89,9	95,3	97,7	92,1	99,3	102,1	106,4	110,1
Карибські острови	11,4	14	17,1	18,8	19,8	20,1	19,5	19,5	20,1	20,7	21,2
Центральна Америка	1,9	2,6	4,3	6,3	7,8	8,2	7,6	7,9	8,3	8,9	9,2
Південна Америка	7,7	11,7	15,9	19	21	21,8	21,3	23,6	25,5	26,7	27,4
Африка	14,8	18,9	26,5	35,4	43,2	44,3	49,9	48,9	49,4	52,9	55,8
Північна Африка	8,4	7,3	10,2	13,9	16,3	17,1	18,8	18,7	17,1	18,5	19,6
Африка південніше Сахари	6,4	11,6	16,3	21,5	26,9	27,2	31,1	30,2	32,4	34,5	36,2
Близький Схід	9,6	13,7	24,9	37,8	46,9	55,9	58,2	59,7	54,9	51,7	51,6

Таблиця Д.5 – Доходи від міжнародного туризму в регіонах і субрегіонах світу, млрд дол. США

Субрегіон	2007 р.	2008 р.	2009 р.	2010 р.	2011 р.	2012 р.	2013 р.	Питома вага в середньому за 2007-2013 рр.
Світ	857,3	831,6	748,6	927	1042	1078	1159	100,00
Європа	435,1	473,7	413,1	409,3	466,7	454	489,3	47,28
Північна Європа	70,7	70,2	60,9	61,4	69,8	67,6	74,2	7,15
Західна Європа	149,6	162,2	143,7	142,2	161,6	157,9	167,9	16,33
Центральна й Східна Європа	48,5	57,8	47,4	48,1	56	56,3	59,9	5,63
Південна й Середземноморська Європа	166,3	183,5	161,1	157,6	179,3	172,2	187,3	18,17
Азія й Океанія	186,8	99,9	100,3	255,3	298,6	329,1	358,9	24,52
Північно-Східна Азія	85,8	59,8	54,3	128,6	149,6	167,2	184,7	12,49
Південно-Східна Азія	55,3	33,7	33,5	68,6	84,4	96	107,4	7,21
Океанія	31,9	15,5	15,6	39,2	40,8	43	42,6	3,44
Південна Азія	13,8	99,9	100,3	18,9	23,7	22,9	24,3	4,57
Америци	171,3	188,1	165,2	180,7	197,9	212,9	229,2	20,25
Північна Америка	124,9	138,9	118,9	131,2	144,2	156,4	171	14,83
Карибські острови	23,2	23,6	22,2	22,7	23,5	24,2	24,8	2,47
Центральна Америка	6,2	6,4	5,9	6,7	7,1	8,7	9,4	0,76
Південна Америка	16,9	19,2	18,2	20,1	23,1	23,6	23,9	2,18
Африка	29,1	30,2	28,8	30,4	32,7	34,3	34,2	3,31
Північна Африка	10,2	10,8	9,9	9,7	9,6	10	10,2	1,06
Африка південніше Сахарі	18,9	19,4	18,9	20,7	23,1	24,3	24	2,25
Близький Схід	35	39,7	41,2	51,7	46,4	47,5	47,3	4,65

Таблиця Д.6 – 10-ка держав – лідерів за кількістю міжнародних туристичних прибуттів

Місце		Мільйони, осіб		Зміна, (%)	
		2012	2013*	12/11	13*/12
1	Франція	83,0	н/д	1,8	н/д
2	США	66,7	69,8	6,3	4,7
3	Іспанія	57,5	60,7	2,3	5,6
4	Китай	57,7	55,7	0,3	-3,5
5	Італія	46,4	47,7	0,5	2,9
6	Туреччина	35,7	37,8	3,0	5,9
7	Німеччина	30,4	31,5	7,3	3,7
8	Великобританія	29,3	31,2	-0,1	6,4
9	Росія	25,7	28,4	13,5	10,2
10	Таїланд	22,4	26,5	16,2	18,8

Таблиця Д.7 – 10-ка держав – лідерів за доходами від міжнародного туризму

Місто		US				Місцеві валютні зміни (%)	
		Міліарди		Зміна, (%)			
		2012	2013*	12/11	13*/12	12/11	13*/12
1	США	126,2	139,6	9,2	10,6	9,2	10,6
2	Іспанія	56,3	60,4	-6,3	7,4	1,5	3,9
3	Франція	53,6	56,1	-2,2	4,8	6,0	1,3
4	Китай	50,0	51,7	3,2	3,3	0,8	1,4
5	Макао (Китай)	43,7	51,6	13,7	18,1	13,2	18,1
6	Італія	41,2	43,9	-4,2	6,6	3,8	3,1
7	Таїланд	33,8	42,1	24,4	24,4	26,7	23,1
8	Німеччина	38,1	41,2	-1,9	8,1	6,3	4,5
9	Великобританія	36,2	40,6	3,3	12,1	4,8	13,2
10	Гонконг (Китай)	33,1	38,9	16,2	17,7	15,8	17,7

Навчальне видання

МЕТОДИЧНІ ВКАЗІВКИ

до практичних занять, самостійної роботи
та виконання контрольної роботи
з дисципліни

ГЕОГРАФІЯ ТУРИЗМУ

*(для студентів I курсу заочної форми навчання
освітнього рівня «бакалавр» напряму підготовки 6.140103 – Туризм,
спеціальності 242 – Туризм*

Укладачі: **ПОКОЛОДНА** Марія Миколаївна
ПОЛЧАНІНОВА Ірина Леонідівна

Відповідальний за випуск *І. М. Писаревський*

Редактор *К. В. Дюкар*

Комп'ютерний набір: *М. М. Покогодна, І. Л. Полчанінова*

Комп'ютерне верстання *Є. Г. Панова*

План 2014, поз. 377 М

Підп. до друку 11.09.2014 р.

Друк на ризографі

Тираж 50 пр.

Формат 60 x 84/16

Ум. друк. арк. 1,7

Зам. №

Видавець і виготовлювач:

Харківський національний університет
міського господарства імені О. М. Бекетова,
вул. Революції, 12, Харків, 61002

Електронна адреса: rektorat@kname.edu.ua

Свідоцтво суб'єкта видавничої справи:

ДК № 4705 від 28.03.2014 р.